

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ'

8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1929

ΑΡΙΘ. 44

Ο ΤΥΠΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ο Ἀριστοφάνης, θέλων νὰ ἐξάρη τὴν ἐπίδρασιν ἣν εἶχον οἱ ποιηταὶ ἐπὶ τὰ πλήθη, λέγει ὅτι αὐτοὶ ἦσαν διὰ τοὺς ἐνήλικας ὅ,τι οἱ διδάσκαλοι διὰ τοὺς μικροὺς. «Τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν ἔστι διδάσκαλος ὅστις φράζει, τοῖς δ' ἡβῶσιν ποιηταί». Τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀρχαίων ποιητῶν ἔχουν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, οἱ δημοσιογράφοι, ὁ Τύπος. Δυστυχῶς ὅμως οἱ δημοσιογράφοι, εἴπερ ποτέ, ἔχουν κακὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς κοινωνίας, διότι οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ ἔγραφον ἐλευθέρως καὶ μὲ σύνεσιν καὶ φιλοπατρίαν, ἐν ᾧ οἱ δημοσιογράφοι σήμερον ἔχουν τὸ πλεῖστον τὸ ἔργον ὡς βιοπορισμὸν. «Ὅ,τι γράφεις, ἄς φυλάττηται ἐπὶ ἐννεα ἔτη κεκλεισμένον ἐν τῷ γραφείῳ σου», λέγει ὁ Ὁράτιος, ἐν ᾧ οἱ δημοσιογράφοι καθ' ἑκάστην δημοσιεύουν χωρὶς νὰ ἔχουν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον τῆς μελέτης καὶ ἐρεύνης τῶν ζητημάτων. Ἐντεῦθεν παρατηροῦμεν ὅτι ἐκ τῶν πλείστων δημοσιευμάτων ἐν τῷ Τύπῳ ἔλλειπει συνήθως ἡ ἀκρίβεια, ἡ διαύγεια, τὸ δόκιμον καθόλου, τὸ παρατηρούμενον εἰς τὰ ἔργα τῶν ποιητῶν. Ἀλλὰ τὸ χεῖριστον πάντων ὅτι σήμερον τὸ πλεῖστον οἱ γράφοντες δὲν εἶνε ἄνδρες, ἀνεπτυγμένοι, ὡς ἔπρεπε· δὲν εἶνε ἄνδρες σοφοὶ καὶ γνωστοὶ τῶν πραγμάτων, ἄνδρες συνετοὶ καὶ μετριοπαθεῖς, ἀληθεῖς διδάσκαλοι τοῦ ἔθνους. Τὸναντίον εἶνε νέοι πολλακίς ἡμιμαθεῖς καὶ γράφουν «ὅ,τι κεν ἀπ' ἀκαιρίμου γλώτταν ἔλθοι» χωρὶς νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς κοινωνίας.

Ἡ δημοσιογραφία σήμερον τὸ πλεῖστον εἶνε βιοποριστικὸν ἔργον· προσπαθεῖ δὲ νὰ γράφῃ διδάγματα τὰ ὅποια προσελκύουν τοὺς ἀναγνώστας καὶ ἐκ καινοσπουδίας δημοσιεύει ἀνόσια μυθιστορήματα ἢ μεγαλύνει πράξεις ἢ συκοφαντεῖ ὑπερόχους ἄνδρας, οἷτινες μὲ αὐταπάρησιν καὶ τιμιότητα καὶ φιλοπατρίαν ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. Ὁ σκοπὸς τῶν εἶνε ἡ διάδοσις τοῦ φύλλου. Βεβαίως δὲν θέλομεν νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι πρέπει νὰ συγκαλύπτωνται καὶ νὰ μὴ ψέγωνται τὰ κακῶς ἔχοντα ἢ ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου. Μακρὰν ἀπ' ἡμῶν τοιαῦ-

ται ἰδέαι ἀνελεύθεροι καὶ ἀνάξιοι Ἑλλήνων. Τὸναντίον ἐπιθυμοῦμεν τὸν ἔλεγχον τῶν κακῶν πλήρη, ἀλλὰ δίκαιον, καὶ τὴν ἐλευθερίαν μετὰ συνέσεως καὶ δικαιοσύνης ἀσκειμένην, διότι ἡ συγκαλύψις τῶν ἀσχημιῶν τῆς πολιτείας, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας βλάπτει καί, ὡς καρκίνος, κατατρώγει αὐτάς, ἀλλὰ καὶ ἡ συνεχὴς χλεύη καὶ ὁ ὑπερβολικὸς διασυρμὸς καθίσταται κατὰ μικρὸν συνήθης καὶ ἀνευ σημασίας. Ἡ ἀπεριόριστος φιλοκατηγορία τοὺς πάντας παρασύρει καὶ κατ' ἀκολουθίαν οἱ ἄνθρωποι δὲν πιστεύουν εἰς τὰς κατηγορίας ἢ τὰ περιγραφόμενα αἴσχη. Κατήντησε σήμερον νὰ μὴ ἔχουν σημασίαν οἱ ψόγοι, ἀλλ' οὔτε καὶ οἱ ἐπαινοὶ, ἐφ' ὅσον εἶνε δύσκολον νὰ δεχθῇ τις ἂν τίμιος ἄνθρωπος κατάρθωσεν νὰ διαφύγῃ τοὺς ψόγους καὶ τὰνάπαλιν, ἂν μετριότης τις δὲν ἔτυχε τῶν ἐπαίνων.

Ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουν, ὁμολογοῦν καὶ οἱ σωφρονέστεροι τῶν δημοσιογράφων. Ἐξ ἀγγελίας ἐκδοθείσης ἐβδομαδιαίας ἐφημερίδος «Πειθαρχίας» ἀναγνωσόμενοι: «Μία ματιὰ εἰς τὶς σελίδες τῶν ἐφημερίδων ἀποδεικνύει ὅτι οὐδέποτε εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ δημοσιογραφικὴ διανόσις ἔπεσε χαμηλότερα..... ὑποδαυλίζονται μόνον αἱ ὀρέξεις τοῦ πλήθους, χωρὶς θέλησιν γνώσεως τῶν πραγμάτων, χωρὶς καμμίαν διάθεσιν εἰλικρινείας καί, πρὸ παντός, δίχως κατεύθυνσιν..... Ἡ πνευματικὴ αὕτη ἀναρχία εἶνε συνέπεια τοῦ ἀμέτρου συναγωνισμοῦ μεταξύ τοῦ δημοσιογραφικοῦ κόσμου πρὸς εὐκόλον δελεασμὸν τῶν ἀναγνώστων».

Δυστυχῶς δημοσιογραφίσοι τινὲς ἐπετέθησαν ἐσχάτως καὶ κατὰ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ ἄλλως καὶ διὰ συκοφαντιῶν κατὰ Ἱεραρχῶν καὶ ἄλλων κληρικῶν. Βεβαίως ὁ Ἱ. κλῆρος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δὲν εἶνε ἰδεώδης. Ὑπάρχουν καὶ ὀλίγοι ἴσως κληρικοὶ ἀνάξιοι ἢ ἀδιάφοροι. Ὑπάρχουν ἴσως κληρικοὶ ὑποκριταὶ «ὑπογλυκαίνοντες τοὺς δυνατοὺς ῥήμασι μαγειρικοῖς» ἵνα κατ' Ἀριστοφάνην εἴπω (Ἱππέεις στ. 215) καὶ περὶ ὧν ἐφαρμόζονται οἱ λόγοι τοῦ ὑψιπέτου Ναζιανζηνοῦ

«Δεῦρ ἴθ' ὅσοι κακίης ἐπιβήτορες, αἴσχεα φωτῶν Γάστορες, εὐρυτένοντες, ἀγαιδέες, ὀφρυόεντες».

Εἰς τὴν μεγάλην οἰκίαν τοῦ Ἐπουρανίου Δεσπότου πάντοτε εὐρίσκονται καὶ σκεύη χρυσαῖα καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἄλλα τινα ὀστράκινα καὶ ξύλινα «ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν» (Β' Τιμ. β, 20). Ἄλλ' οἱ κληρικοὶ οὗτοι εἶνε ἐλάχιστοι καὶ ἀποτέλεσμα τῆς ὄλης καχεξίας τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ Ἔθνους. Οἱ κληρικοὶ εἶνε ὁστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων τοῦ Ἔθνους. Ἄλλὰ δυστυχῶς ἡ ρυπαρογραφία ἐπιτίθεται κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς θεοσυστάτου θεσμοῦ, καὶ κατὰ παντὸς Ἱεράρχου εἴτε πρὸς ἐκβιασμόν εἴτε πρὸς ἀναγνωσματοποίησην ὑποθετικῶν καὶ ἀνυπάρκτων κακιῶν ἢ ἐλαττωμάτων. Ὁ Ἐπίσκοπος εἶνε καὶ διοικητὴς καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος του, ἔρχεται καὶ εἰς σύγκρουσιν οὐχ ἄπαξ πρὸς ποικίλα συμφέροντα πολλῶν οἷτινες ἀσεβῶς ὑβρίζουν ἢ διαδίδουν ἀνυπαρκτα. Ἐχομεν περὶ τούτου πλείστα παραδείγματα. Ὁ δημοσιογράφος λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς διαδόσεις συμφεροντολόγων τινῶν χωρὶς νὰ σέβεται καὶ αὐτὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων, δημοσιεύει τὰς μηνύσεις πρὸς ἐκβιασμόν ἢ διάδοσιν τοῦ φύλλου, ἀδιαφορῶν ἀν βλάβη καὶ σκανδαλίξη τὴν κοινωνίαν, διότι «συκοφαντεῖν, συκοφαντεῖν, κάτι τι μένει», ὡς λέγει γαλλικὸν λόγιον. Οὗτω δὲ ἐκτίθεται ἡ Ἐκκλησία καὶ εἰς τοὺς ἕξω Ἕλληνας καὶ τοὺς ἀλλογενεῖς οἷτινες φαντάζονται ἐκ τῶν γραφομένων τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας καὶ διεφθαρμένους καὶ λυμῶνας τῆς εὐσεβείας καὶ χρηστότητος τῶν χριστιανῶν. Οἱ δημοσιογράφοι ἢ ὀρθότερον ρυπαρογράφοι οὗτοι δὲν εἶνε Ἕλληνες· δὲν εἶνε χριστιανοί. Χάριν τοῦ χρήματος θυσιάζουν τὰ τιμιώτατα καὶ ἱερώτατα. Πόσον σοφῶς ἐσκέπτετο ὁ Ἰσαπόστολος Μ. Κωνσταντῖνος ὅστις ἤθελε διὰ τῆς χλαμύδος του νὰ καλύψῃ τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κληρικοῦ διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῇ ἡ κοινωνία.

Βεβαίως οἱ ἀληθεῖς κληρικοὶ ἥκιστα πρέπει νὰ ζητοῦν τιμὰς ἢ νὰ κρίνουν ἑαυτοὺς ἀξιῶς εὐφημίας διότι «δοῦλοι ἀχρεῖοι ἐσμέν, ὅτι ὁ ὀφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν». Ἄλλ' οὐδὲ πρέπει νὰ μεταβάλλονται μὲ τοὺς ψόγους ἢ τὰς κατηγορίας δημοσιογραφίσκων ἢ φιλοψόγων ἀνδρῶν. Ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς ἔγραφε πρὸς τοὺς κατηγοροὺς του : «Ἐμὲ γὰρ οὐκ ἀμείψουσιν οἱ εὐφημοῦντες ἢ δυσφημοῦντες ὡσπερ οἱ βορβόρῳ μύρον ἀναμιγνύντες ἢ μύρῳ βόρβορον καὶ τὰς ποιότητας τῆ ἐπιμιξία συγχέοντες.... καὶ μέγιστον, ἔχει τι καὶ μεγαλοπρεπὲς ἢ λοιδορία, ὅτι μετὰ τῆς Ἐκκλησίας βλασφημούμεθα· οἱ γὰρ αὐτοὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀθετοῦσι καὶ τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας ὑβρίζουσι» (λόγ. ιδ'). Οἱ κληρικοὶ καὶ βλεπόμενοι προκυλοῦν τὰς ὑβρεῖς τῶν ἀσεβῶν καὶ διεφθαρμένων, διότι ἡ παρουσία των εἶνε ἐναντία ταῖς μεγί-

σταις αὐτῶν ἐπιθυμίαις» ἵνα κατὰ Πλάτωνα εἴπωμεν. Ἐβριζόμεθα καὶ «γνωόμεθα ὡσεὶ ἄνθρωπος κωφὸς καὶ οὐκ ἀκούων καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς» διότι ἔχομεν ἐλπίδα καὶ πίστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν «ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπέιλη» (Α' Πέτρ. β', 23). Ἄλλὰ δυστυχῶς τινὲς τῶν χριστιανῶν σκανδαλίζονται καὶ πίπτουν διότι θεωροῦν τοὺς δημοσιογραφίσκους σοφοὺς καὶ τιμίους τόσῳ μάλλον, ὅσῳ παρουσιάζονται ὡς δῆθεν διαφερόμενοι ὑπὲρ τῆς εὐκλείας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀνορθώσεως αὐτῆς. Εἶνε λυπηρὰ ἡ κατάστασις τοῦ ἀκολάστου τύπου, ὅστις προβαίνει πολλάκις καὶ εἰς προδοσίαν τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων. Παρὰ τοῖς τιμίσι ἀνθρώποις χάνει ὁσημέραι πᾶσαν ἐκτίμησιν διότι ἀποκαλύπτονται ὑπὸ τοῦ χρόνου ἢ τῶν πραγμάτων αἱ συκοφανταίαι καὶ ὑβρεῖς. Ἡ ἀλήθεια, καὶ ἀν σκοτισθῇ ἐπὶ τινα χρόνον, φανερώνεται καὶ μόνη αὐτὴ δημιουργεῖ τὴν ἀληθῆ ἀγλήνῃ ἢ ἀλήθεια ἐκείνη ἣτις ἀναθρώσκουσα, ὡς φλόξ λεπτὴ ἀνίπτεται εὐθυτενῆς ἐν γαλήνῃ πρὸς τὰ ἄνω, οὐδαμῶς ἐκκλίνουσα τῆς διευσθύνσεως, οὐδὲ σβεννυμένη ἐκ τῶν μυριοστόμων φυσητήρων τῶν συκοφαντῶν καὶ ἐκβιαστῶν.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ διδαχθῇ ὁ λαὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τῶν ἰ. ναῶν νὰ κηρυχθῇ ὅτι πρέπει νὰ προσέχη καὶ νὰ μὴ ἀναγνώσκῃ τὰ ρυπογραφικὰ φύλλα τὰ ὅποια ἀσεβοῦν καὶ πρὸς τὰ ἱερώτατα. Μόνον ὅταν ὁ λαὸς πατάξῃ διὰ τῆς μὴ ἀναγνώσεως τὰ φύλλα ταῦτα θὰ ὑπάρξῃ παῦσις τοῦ κακοῦ ἐφ' ὅσον ἀτυχῶς ἡ Πολιτεία, ἐκ κακῶς ἐννοουμένης ἐλευθερίας, διὰ νόμου δὲν πατάσσει τὴν ἀκολασίαν ταύτην. Ὁ Πλάτων ἀπέκλεισεν ἐκ τῆς Πολιτείας του αὐτὸν τὸν Ὅμηρον διότι ἐρρήθησαν πολλὰ ἐν ὑπονοίαις (δηλ. ἀλληγορικῶς) καὶ βλάπτονται οἱ νέοι, διότι «ὁ νέος οὐχ οἶδός τε κρίνειν ὅ,τι τε ὑπόνοια καὶ ὁ μή, ἀλλ' ὁ ἄν, τηλικούτος ὢν, λάβῃ ἐν ταῖς δόξαις, δυσέκριντὰ τε καὶ ἀμετάστατα φιλεῖ γίγνεσθαι» (Πολιτ. Β' 379)· τὰς δὲ καλὰς τέχνας ὑπέβαλεν εἰς τὴν κρίσιν εἰδημόνων καὶ ἐναρέτων ἀνδρῶν «ἵνα ὡσπερ ἐν ὑγιεινῷ τόπῳ οἰκοῦντες οἱ νέοι ὠφελῶνται ἀπὸ παντὸς ὀπόθεν ἂν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καλῶν ἔργων ἢ πρὸς ὄψιν ἢ πρὸς ἀκοήν προσβάλλῃ» (αὐτόθ. Γ', 392). Τί δὲ νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς περὶ τῶν σατυρικῶν ἢ ἄλλων ρυπογραφικῶν δημοσιευμάτων, διὰ τῶν ὁποίων περιφρονοῦνται καὶ περιυβρίζονται ἡ ἠθικὴ, ἡ οἰκογένεια, ἡ τιμὴ, ἡ Ἐκκλησία, ἡ πατρις; Ἀποφεύγομεν τὰς λοιμικὰς ἀσθενείας· ἀς ἀποφεύγωμεν πολὺ περισσότερο τὰς ἠθικὰς ἀσθενείας, τὰς ὁποίας μεταδίδει ἡ ἀκόλαστος δημοσιογραφία καὶ τ' ἀνήθικα καὶ ἀπαίσια βιβλία.

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΠΟΛΥΚΑΡΠΙΟΣ (Συνοδινός).

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ἐν Ἀβινιῶν τῇ περιωμήμῳ πόλει τῶν Παπῶν τοῦ 14ου αἰῶνος συνῆλθεν εἰς τὴν ἐτησίαν αὐτῆς συνεδρίασιν ἡ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ «Παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνῶς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν» κατὰ τὴν 18ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου. Τὰ ἀπασχολήσαντα τὴν ὀργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν ζητήματα ἦσαν μεταξὺ ἄλλων ἡ ἀπὸ χριστιανικῆς ἐπόψεως ἐξέτασις τῆς μεταξὺ τῶν κρατῶν γενικῆς διαιτησίας, τῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων, τοῦ συμφώνου Κέλλογ, τοῦ ἀφοπλισμοῦ, τῆς ὀργανώσεως τῆς νεότητος, τῆς εἰρηνευτικῆς διαθέσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς ἀπαρορέσεως τοῦ ὀπίου καὶ ἄλλα τινὰ δευτερευούσης σημασίας.

Εἰς δημοσίαν συνάθροισιν ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ δημαρχείου τῆς Ἀβινιῶν ὠμίλησαν οἱ Γεν. Γραμματεῖς τῆς ὀργανώσεως κ. κ. Σέρ. Δήμιονσον, Σοαζί, Ζίλνκα καὶ Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος καθηγητῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου.

Ὁ κ. Ἀλιβιζᾶτος ὠμίλησε περὶ τῆς Κοινωνίας τῶν ἐθνῶν καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς αὐτῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς βάσεως ὡς ἐξῆς :

Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Εἶμαι πολὺ εὐτυχῆς διὰ τὴν παρουσιαζομένην εἰς ἐμὲ εὐκαιρίαν, ὅπως εἶπω ὀλίγας λέξεις εἰς τὸ γαλλικὸν κοινόν, οἱ μετὰ τοῦ ὁποίου δεσμοὶ τοῦ ἔθνους μου εἶνε πλέον ἢ στενοί.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν εἶνε ἄνευ σημασίας ἡ ἀνάμνησις, οὐχὶ ἀπλῶς τῆς φιλίας καὶ συμπαιθείας ἡ ὁποία ὑφίσταται νῦν μεταξὺ τῶν δύο λαῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχαίων δεσμῶν, οἱ ὁποῖοι συνέδεον τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῆς Μεσημβρινῆς μάλιστα Γαλλίας, ἡ ὁποία μᾶς φιλοξενεῖ σήμερον. Διότι, ἐκτὸς τῶν ἰσχυρῶν δεσμῶν, οἱ ὁποῖοι προῆλθον ἐκ τῆς ἰδρύσεως τῶν ἀρχαιοτάτων ἑλληνικῶν ἀποικιῶν τῆς Μασσαλίας Νικαίας κλπ., δὲν εἶνε μικροτέρας σημασίας οἱ δεσμοὶ οἱ ποικίλυαντες ἐκ τῆς ἰδρύσεως τῶν ἐπίσης παλαιῶν, ἀλλὰ διὰ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν νεωτέρων ἑλληνοχριστιανικῶν ἀποικιῶν τῆς περιφερείας ταύτης, καὶ ἰδίᾳ τῶν τῆς Λυῶν καὶ Βιέννης, αἵτινες ἠγιάσθησαν διὰ τοῦ αἵματος τόσων μαρτύρων Ἑλληνῶν συγχρόνων καὶ Γάλλων, κατὰ τὴν πρώτην χριστιανικὴν ἐποχὴν.

Τοιοῦτοι σύνδεσμοι κοινῶν ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν παροδόσεων νεωτέρων καὶ παλαιότερων χρόνων, δὲν λησμονοῦνται εὐκόλως, ἐπιτρέψατέ μοι δὲ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω περὶ τῶν αἰσθημάτων πραγματικῆς φιλίας, τὰ ὁποῖα ὑφίστανται πάντοτε, ἐν Ἑλλάδι, διὰ τὴν Γαλλίαν.

Ἄλλ' ἐνῶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου τὰς ὥρας αὐτὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος, ἀκουσίας μου σταματῶ πρὸ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἰσχυρότερα δύναμις, ἡ ὁποία εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν συνέδεεν ὄχι μόνον τοὺς δύο λαοὺς μας, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ κόσμου ὀλοκλήρου, ἦτο ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία, τουτέστιν ἡ πίστις εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὁ ὁποῖος σήμερον,

περισσότερον ἢ ἄλλοτε ποτε, ἀναγνωρίζεται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν Ἄρχων τῆς εἰρήνης.

Ἡ μεγάλη αὕτη δύναμις ἣτις συνέδεεν ἄλλοτε τοὺς λαοὺς τοῦ κόσμου καὶ ἡ ὁποία ἀμέσως κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐμφάνισιν κατώρθωσε νὰ μεταμορφώσῃ αὐτοὺς ὄχι τόσον κατὰ τὸν ἐξωτερικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα, ὅσον κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν διάθεσιν, ἦτο, ἐπὶ μακρόν, σχεδὸν παντοδύναμος, ὀλίγον ὁμως κατ' ὀλίγον ἐχαλαρώθη.

Διὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς λόγους, ἀπὸ τῶν μέσων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν μας παρατηροῦμεν δυστυχῶς ὅτι μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν λαῶν εἰσεχώρησε πνεῦμα καθαρῶς ἐθνικόν, ἀπειλοῦν νὰ μεταβάλῃ τὸν χριστιανικὸν χαρακτῆρα τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ξένη αὕτη ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν λαῶν, ἀφελεία ἐπὶ μακρόν ἄνευ τῆς προεπούσης ἀντιδράσεως, ἐπέφερε τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τὰ ἐκδηλωθέντα κατὰ διαφοροὺς τρόπους καὶ κατὰ διαφοροὺς ἐποχάς, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὸν τελευταῖον τρομακτικὸν παγκόσμιον πόλεμον, ὁ ὁποῖος ἀσχέτως τῶν πολιτικῶν τοῦ ἀποτελεσμάτων ἐσήμανε τόσας καταστροφὰς διὰ τε τοὺς νικητὰς καὶ τοὺς ἠττημένους. Τῇ ἀληθείᾳ δέ, ἐχρηιάσθη ἡ τρομακτικὴ αὕτη συντάραξις καὶ τῆς ἀνθρωπότητος διὰ νὰ συνέλθουν οἱ λαοὶ καὶ κατονήσουν ὅτι ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον ἠκολούθουν ἐξ ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐπόψεως δὲν ἦτο ὁ πρότερον, ἀλλὰ τουναντίον ἔφερε πρὸς τὴν καταστροφὴν. Οἱ λαοί, μετὰ τὸν τρομακτικὸν πόλεμον καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς μέθης τῆς νίκης ἢ τῆς ἠττης, κατενόησαν καλῶς τί εἶνε τὸ πνεῦμα τῆς ἐχθρας καὶ τοῦ μίσους καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἀντιληφθῶσι τί εἶνε ἐν τῇ πραγματικότητι πόλεμος καὶ τί εἶνε εἰρήνη.

Δὲν ὑπάρχει ὁμως οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι παρελθούσης τῆς τρομερᾶς λαίλαπος, τὰ παλαιὰ σπέρματα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας περὶ εἰρήνης τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἤρχισαν πάλιν νὰ ἀναφύωνται εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ νὰ ἀποδίδουν τοὺς καρπούς των. Οὕτω δ' ἐξηγεῖται ἡ μεγάλη εἰρηνευτικὴ κίνησις τῶν ἡμερῶν μας, ἡ ὁποία παρατηρεῖται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον μεταξὺ τῶν διαφορῶν ἰδίᾳ χριστιανικῶν λαῶν. Εἶνε δ' ἄξιον ἰδιαίτερας παρατηρήσεως τὸ γεγονός, ὅτι τὸ κατὰ τοῦ πολέμου καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κήρυγμα δὲν ἀκούεται ἀπλῶς ἐκ μέρους τῶν ἱεροκηρῶν ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις, καὶ ὑπὸ τῶν παγδῶν τῶν διαφορῶν εἰρηνευτικῶν ὀργανώσεων, ἀλλὰ κυρίως καὶ πρωτίστως ὑπὸ τῶν διευθυνόντων σήμερον τὰς τύχας τῶν λαῶν. Πράγματι δὲ τὰ μεγάλα κηρύγματα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ κατὰ τοῦ πολέμου ἠκούσθησαν παρὰ μεγάλων πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ οἰκονομολόγων, οἱ οἱ Στρέζεμαν, ὁ Μακδόναλδ, ὁ Σνόουντεν καὶ ὁ διακεκριμένος Πρωθυπουργὸς ὑμῶν κ. Ἀριστείδης Μπριάν, τοῦ ὁποίου ἡ πρωτοβουλία τῆς ὥρας ἰδέας τῶν Ἐνωμένων Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης θὰ ἀναγνωρισθῇ ποτέ, ἐὰν πραγματοποιηθῇ, παρ' ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος ὡς τὸ ἰδανικότερον σχέδιον ἀδελφοποιήσεως τῶν λαῶν.

Ἦχοῦν ἀκόμη εἰς τὰ ὦτά μου οἱ ὠραῖοι λόγοι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, οἱ ὁποῖοι ἠκούσθησαν ἐκ μέρους τοιούτων ἀνδρῶν, μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς Γε-

νεύην, ἀφ᾽ οὗ παρόμοιοι λόγοι ἠκούσθησαν πέρουςι ἐν Πράγα ὑπὸ διδασκάλων οἱοὶ ὁ Θωμᾶς, ὁ Σίμων, ὁ Πολίτης καὶ ἄλλοι.

Οἱ πολῦτοι οὗτοι λόγοι ἀποτελοῦν ἀναμφισβητήτως σπουδαίους σταθμούς σκέψεως διὰ τοὺς δυναμένους νὰ κατανοήσωσι τι εἶνε ἐν τῇ πραγματικότητι πόλεμος καὶ τι εἶνε εἰρήνη, ὡς ἐπίσης τι εἶνε καὶ τι πρέπει νὰ εἶνε οἱ ἄνθρωποι, εἴτε ὡς ἄτομα εἴτε ὡς λαοί, ἐν τῇ ιδιότητι των ὡς μελῶν τῆς μεγάλης οικογενείας τοῦ κοινοῦ Πατρὸς, ἡ ὁποία ὀνομάζεται ἀνθρωπότης.

Τὴν στιγμήν ταύτην δὲν ενδιαφέρουσιν ἡμᾶς τὰ σχόλια τὰ ὁποῖα ἠκολούθησαν τοὺς λόγους τούτους κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας εἰς τὰς διαφόρους χώρας. Μᾶς ενδιαφέρει τὸ γεγονός, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι ἐλέχθησαν καὶ ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ μεγάλου βήματος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Περαιτέρω ενδιαφέρει ἡμᾶς ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἀποτελοῦν ἀπλὰ ἱστορικά σχήματα, ἀλλὰ ἐκφράσεις πραγματικῶς τῶν κρατουσῶν ἀνὰ τὴν ὑφήλιον ἀντιλήψεων καὶ συναισθημάτων ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ κατὰ τοῦ πολέμου.

Ἴδου δὲ ἀκριβῶς τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον ενδιαφέρει ἡμᾶς πρὸ παντὸς κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπέναντι τῶν ζητημάτων τούτων θέσιν τῶν κατ' ἐξοχὴν θρησκευτικῶν παραγόντων τῆς ἀνθρωπότητος, τῶν χριστιανικῶν τούτέστιν Ἐκκλησιῶν. Τί πράττουσιν ἀπέναντι τῶν κρατουσῶν σήμερον εἰρηνευτικῶν ἀντιλήψεων αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι; Πῶς ἀντιλαμβάνονται τὸ ενδιαφέρον αὐτῶν διὰ τὴν νέαν δημιουργουμένην κατάστασιν καὶ πῶς ἐκμεταλλεύονται, οὕτως εἰπεῖν, ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς τὴν κρατοῦσαν νῦν ὡς πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα ψυχολογίαν τῶν λαῶν; Πῶς ἀντιλαμβάνονται τὸ καθαρῶς θρησκευτικὸν αὐτῶν καθήκον, ἀπέναντι τῆς νέας ταύτης ιδεολογίας, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ πολέμου καὶ ἐντεῦθεν ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν λαῶν; Ποίαν στάσιν λαμβάνουσιν ἀπέναντι τῆς κινήσεως ταύτης, ἡ ὁποία τείνει συμφώνως πρὸς τὸ ἀρχικὸν πρόγραμμα τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ φέρῃ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς οἰκουμένης εἰς πραγματικὴν ἀδελφωσιν καὶ ἔνωσιν κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν πραγματοποίησιν τῆς βουλῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία διατυπῶται ἐν τῇ Κυριακῇ προσευχῇ διὰ τῶν λέξεων «ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου», λέξεων δηλουσῶν τὴν εὐχὴν τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἐπικρατήσεως μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ὑπερτάτου νόμου τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, τῆς χριστιανικῆς δηλονότι ἀγάπης, ἡ ὁποία ἐνοῖ καὶ αὐτοὺς τοὺς προαιωνίους ἐχθροὺς εἰς τὴν αἰωνίαν εἰρήνην, τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν μόνην στερεὰν βάσιν τῆς ἀδελφωσύνης τῶν λαῶν.

Εἴπομεν ἤδη ὅτι οἱ λαοὶ μετὰ τὸν φοβερὸν πόλεμον ἐνοστάλησαν σοβαρῶς τὴν εἰρήνην, ἡ δὲ νοσταλγία αὐτῆ ἐξεδηλώθη διὰ τῆς ἰδρύσεως ὀργανώσεως, ἐξασφαλίζούσης κατὰ τὸ δυνατόν τὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων λαῶν εἰρήνην, τῆς Κοινωνίας δηλ. τῶν Ἐθνῶν. Ἴδου λοιπὸν αἱ Ἐκκλησίαι ἐνώπιον μιᾶς πραγματικῆς ὀργανώσεως, ἡ ὁποία θέλει νὰ εἶνε τὸ ὄργανον τῆς εἰρηνεύσεως τῶν λαῶν καὶ οὐχὶ ἀπλῶς ἐνώπιον μιᾶς ἀορίστου ἢ θεωρητικῆς εἰρηνευτικῆς

διαθέσεως τῶν λαῶν. Ἴδου τὸ μέγα πρόβλημα, τὸ ὁποῖον προβάλλεται εἰς τὰς Ἐκκλησίας. Ποία εἶνε ἡ θέσις των ἀπέναντι τῆς τοιαύτης ψυχολογικῆς τῶν λαῶν διαθέσεως, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ αὐτῆς τῆς πραγματικῆς ὀργανώσεως, παρὰ τῆς ὁποίας ἡ ἀπὸ τῆς ἐχθρας ἀποκαμουσα ἀνθρωπότης ἀναμένει τὴν πραγματοποίησιν τῶν εἰρηνευτικῶν ἐλπίδων αὐτῆς.

Δὲν ὑπάρχει οὐδεμίαν ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶνε ἡ μᾶλλον ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ιδεώδους τῆς εἰρήνης ἐν τῇ οἰκουμένῃ. Ἐφ' ὅσον ἡ πρὸς τὴν εἰρήνην τάσις αὕτη, ἡ ἐκδηλωθεῖσα, ὡς εἴπομεν, διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀπομένει ἀνευ ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς ὑποστηρίξεως, κινδυνεύει νὰ παρασυσθῇ εἰς τὴν ἀντίθετον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς κατεύθυνσιν ἐκ διαφόρων λόγων καὶ περιστάσεων σχετικῶν πρὸς τὰ ἕλικὰ συμφέροντα τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν, τὰ ὁποῖα σπουδαίως ἐπηρεάζουσι τὴν ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος. Ὅθεν, ὑπάρχει ἀνάγκη μεγίστη ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς ὑποστηρίξεως τῆς τάσεως ταύτης. ὑπάρχει ἀνάγκη δημιουργίας μονίμου καὶ στερεᾶς βάσεως, ἐφ' ἣς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ στηριχθῇ τὸ ἔργον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ποῖος ὁμως ἄλλος ἢ οἱ μεγάλοι οὗτοι θρησκευτικοὶ παράγοντες, τοὺς ὁποίους ἀντιπροσωπεύουσιν αἱ Ἐκκλησίαι, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐργασθῶσιν ἀποτελεσματικώτερα πρὸς δημιουργίαν τῆς τοιαύτης μονίμου βάσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν; Αἱ ἐκκλησίαι διὰ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα κατέχουσι καὶ τῆς ἐπιδράσεως τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦσι ἐπὶ τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν εἶνε αἱ μόναι ἐνδεδειγμέναι πρὸς τοιαύτην προπαγάνδαν, ἡ ὁποία δὲν εἶνε ἀπλῶς συγενῆς πρὸς τὰς ιδέας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ταυτόσημος πρὸς τὸν τελικὸν αὐτῶν σκοπὸν. Καὶ εὐτυχῶς ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δὲν ὑπάρχει σχίσμα ἢ αἵρεσις ἐν τῇ χριστιανικῇ οικογενείᾳ, διότι πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι, οἰονδήποτε δόγμα πίστεως καὶ ἀν ἀκολουθοῦσι, μίαν καὶ μόνην ἀναγνωρίζουσι ἠθικὴν ἀντίληψιν, κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ Χριστοῦ προσερχομένην, τὴν ἀντίληψιν τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, ἐξ ἧς καὶ μόνης πηγάζει ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκ μέρους τῶν Ἐκκλησιῶν ἐργασίας πρὸς ἠθικὴν ὑποστήριξιν τοῦ ἔργου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἶνε ἀπαραίτητος καὶ δι' ἄλλον ἀκόμη σπουδαιότατον λόγον. Ἄν, ἡ τὰς σχέσεις τῶν λαῶν ἑυθυμίζουσα ὀργάνωσις, ἐπηρεάζετο ἠθικῶς καὶ θρησκευτικῶς ἐκ μέρους τῶν μεγάλων θρησκευτικῶν παραγόντων, τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἑυθυμίσῃ αὕτη τὴν μεταξὺ τῶν λαῶν εἰρήνην ὡς ἀπαιτεῖ ἡ Χριστιανικὴ ἠθικὴ, ἐν ἀπολύτῳ πνεύματι δικαιοσύνης, τότε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ ἐξησφαλίζετο τὸ μέγιστον τῆς εἰρήνης ἀγαθόν, ἀπὸ τοῦδε δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἐξηρτάτο τοῦτο ἐκ τῆς καλῆς θελήσεως τῶν ἀνθρώπων.

Βεβαίως, δὲν φρονῶ ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι πρέπει νὰ ἀναμιχθῶσιν εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ὅτι ἐπὶ παραμυθήσει τῆς ἰδίας πνευματικῆς ἐργασίας πρέπει νὰ ἀνάλβωσι τὴν διαπραγματεύσιν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων τῶν διαφόρων λαῶν. Τοῦναντίον, εὐχῆς ἔργον, θὰ ἦτο, ἂν αἱ Ἐκκλησίαι παρέμενον ἐπὶ πληρῆς ἐφαρ-

μογῆ τῆς θελήσεως τοῦ Χριστοῦ, ὡς μέχρι τοῦδε, μακρὰν πάσης πολιτικῆς ἀναμίξεως. Τότε δὲ μόνον θὰ ἠδύναντο διὰ τῶν πνευματικῶν αὐτῶν προσπαθειῶν καὶ τοῦ παιδαγωγικοῦ αὐτῶν ἔργου νὰ ἐξασκήσῃσιν τὴν ἠθικὴν ἐπιρροήν, ἣτις θὰ ἐξησφάλιζε τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν φρονῶ μάλιστα ὅτι ἡ ἀμεμπτος λειτουργία τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν θὰ ἦτο ἀδύνατος ἄνευ τοιαύτης ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς διδασκαλίας καὶ προπαρασκευῆς τῆς ἀνθρωπότητος. Ζητήματα, διὰ νὰ εἶμαι σαφέστερος, ὡς τὸ τοῦ ἀφοπλισμοῦ, τῶν μειονοτήτων, τῆς διευθετήσεως τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν μεταξὺ τῶν λαῶν διαφορῶν κ. ἄ. δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ λυθῶσι ποτὲ ὀριστικῶς καὶ κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικὸν διὰ πάντας, ἄνευ ἐπαρκοῦς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς προπαρασκευῆς τῶν ἀνθρώπων, εἴτε ὡς ἀτόμων, εἴτε ὡς ἐθνῶν. Θὰ ἦτο μάλιστα ἀδύνατον νὰ σκεφθῆ τις ἐπιτυχῆ λύσιν τῶν ζητημάτων τούτων, πρὶν ἢ ἐπικρατήσῃ εὐκρινῶς καλὴ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων θέλησις. Μόνον δὲ αἱ Ἐκκλησίαι εἶνε αἱ δυνάμεναι νὰ ἐπιτύχῃσιν τὸ τοιοῦτον ἔργον τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἀνθρωπότητος.

Βεβαίως, πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι ἐργάζονται, ἐκάστη κατὰ τὰς δυνάμεις αὐτῆς, διὰ τὴν ἐπικρατήσιν τῆς εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ. Βεβαίως ὁ ἄμβων καὶ ἡ ποιμαντορικὴ δράσις τῆς Ἐκκλησίας δὲν παύουσι ἐργαζόμενοι πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν κατεῦθυνσιν ταύτην. Καὶ πρέπει βεβαίως νὰ ἀποδοθῆ ἡ προσήκουσα τιμὴ εἰς ὅλας τὰς Ἐκκλησίας διὰ τὴν εἰρηνευτικὴν αὐτῶν προσπάθειαν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία ὡς μία τῶν μεγαλύτερων θρησκευτικῶν δυνάμεων ἐξασκεῖ τεραστίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν λαῶν, τοὺς ὁποίους ἐξυπηρετεῖ θρησκευτικῶς. Ἄλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται τῶν Ἐκκλησιῶν μόναι δὲν ἀρκοῦσι! Ἐλλείπει εἰσέτι ἡ καλὴ διάθεσις πρὸς εὐκρινῆ ἀποδοχὴν τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, τὸ ὅποion ὁ Χριστὸς κηρύσσει διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑποταχθῶμεν πλήρως εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀρχοντος τῆς εἰρήνης ἐν πλήρει πεποιθῆσιν περὶ τῆς ἀπολύτου αὐτῶν ἀξίας. Μόνον οὕτω θὰ ἠδύναντο οἱ θρησκευτικοὶ παράγοντες νὰ φθάσῃσιν τελικῶς εἰς τὸν εἰρηνευτικὸν αὐτῶν σκοπὸν. Ἐὰν μείνωμεν σταθεροὶ εἰς τὰ ἰδεώδη ταῦτα, καὶ ἂν ἡ χριστιανικὴ ἠθικὴ ἀποβῆ ἢ κινητήριος δύναμις τῶν συγχρόνων εἰρηνευτικῶν τάσεων, τότε μόνον θὰ δυνάμεθα νὰ εἶμεθα βέβαιοι περὶ τῆς τελικῆς νίκης τῆς μεγάλης ταύτης εἰρηνευτικῆς σταυροφορίας τῶν ἡμερῶν μας.

Ἄς μὴ ἔχωμεν οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ὀριστικῆς καταστροφῆς τοῦ Κακοῦ, ὡς τοῦτο παρουσιάζεται ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ πολέμου, διότι αὐτὸς ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐν τῇ θεορμῇ Αὐτοῦ ἐπιθυμῶν διὰ τὴν ὀριστικὴν ἐπικράτησιν ἐπὶ τῆς γῆς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς καλῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων θελήσεως, μᾶς διαβεβαίωσεν, ὅτι «ἡ νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον, εἶνε ἡ πίστις ἡμῶν».

ΑΝΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

Ὡς Ὁ «Ποιμὴν ὁ καλὸς» τοῦ Ἀγγλίου, κατακρίνων τὴν διὰ τῶν νέων ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων θεσμοθετουμένην «ἀνάμειξιν» τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἐπιστῆ εἰς αὐτὴν τὴν προσαχὴν τῶν γονέων τονίζων ὅτι οὗτοι «ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ μελετήσῃσιν τὰ νέα αὐτὰ σχολεῖα, τὴν ἐκπαιδευτικὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ κομμουνιστικώτερον μεταρρυθμίσιν, καὶ νὰ λάβουν τὰ μέτρα τῶν, ἵνα μὴ σβεσθοῦν κατὰ τὸν τραγικώτερον τρόπον αἱ ἐλπίδες, τὰς ὁποίας στηρίζουν εἰς τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν. .».

Ὡς Ἀνταποκριτὴς τῶν «Times» τοῦ Λονδίνου ἐκ Ῥώμης ἐπέστειλεν ὅτι παρατηρεῖται ἐν τοῖς κύκλοις τοῦ Βατικανοῦ κινήσις ζωηρὰ πρὸς ἀνακέρυξιν τῆς μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου εἰς δόγμα. Τὴν κίνησιν ταύτην φέρονται ὑποστηρίζοντες πολλοὶ ἡγούμενοι θρησκευτικῶν ταγμάτων καὶ ἐξήκοντα ἰταλοὶ ἐπίσκοποι. «Ἄλλὰ πρὶν ἢ ἡ περὶ τῆς ἀναλήψεως τῆς Θεοτόκου διδασκαλία προβιβασθῆ εἰς δόγμα, ὑπάρχουν σπουδαῖα τινα σημεῖα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν—λέγουσιν ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ ταύτῃ οἱ «Ἐκκλησ. Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου.—Καὶ ἀναφέρομεν τοῦτο μόνον : ὅτι ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ θεολογικῶς ἀληθοῦς καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δόγματος. Τὸ θεολογικῶς ὑποστηρίξιμον δὲν εἶνε κατ' ἀνάγκην καὶ δογματικῶς καθωρισμένον. Ἡ σφαῖρα τοῦ δόγματος εἶνε πολὺ περισσότερον περιορισμένη ἢ ἡ τῆς θεολογικῆς ἀληθείας, ἔτι δ' ἀπαξ ἐγείρεται τὸ πρόβλημα ἂν δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐξάγῃ συμπεράσματα ἐκ θεολογικῶν προϋποθέσεων, μὴ ἀναντιρρήτως βεβαιωμένων ἐπὶ τῆς ἀποστολικῆς διδασκαλίας καὶ νὰ ἀνάγῃ αὐτὰ εἰς δόγματα ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῶν πιστῶν ἀποδεκτὰ ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ».

Ὡς Ἐν ἡλικίᾳ 78 ἐτῶν ἐτελεύτησεν ἐν τῇ μονῇ τῆς Σκιαθίου, ἐν ἣ πρὸ ὀλίγου μόλις εἶχε περιβληθῆ τὸ μοναχικὸν τριβάνιον, ὁ γνωστὸς διηγηματογράφος Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης. «Καὶ ἐξεπληρώθη—γράφει ἡ «Ἐστία»—ἐπὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Μωραϊτίδου μετὸν πληρέστερον χριστιανικὸν τρόπον ἢ εὐχὴ τῆς Ἐκκλησίας : «χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα καὶ εὐρηνικά...» Ἀφίνει ὁπίσω του ἕνα πλούσιον ἔργον ὁπερ ἀξίζει εὐρυτέρου καὶ προσεκτικωτέρου λόγου. Ὑπῆρξε μαζῇ μετὸν ἄλλον Σκιαθίτην διηγηματογράφον, τὸν Ἀλεξάνδρον Παπαδιαμάντην, ὁ βαθύς ψυχογράφος τῶν ἀπλῶν καὶ ἀγαθῶν νησιωτῶν, ὁ ἀπαράμιλλος ζωγράφος τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς τῆς, ἕνας δημιουργὸς γεμάτος εὐκρινείαν καὶ ἀγάπην».

Συγκρίνων τοὺς δύο τοῦτους ἀριστοτέχνους τοῦ λόγου ὁ γνωστὸς Φορτούνιο ἐν τῷ «Ἐλευθέριῳ Βήματι», εὐρίσκει ὅτι «ἡ κοινὴ γνώμη τῶν γραμμάτων τοὺς θεωροῦσε διδύμους πνευματικὸς Διοσκόρους, μέσα στὴ λάμψιν τοῦ αὐτοῦ λογοτεχνικοῦ φωτοστεφάνου. Ἀλέξανδροι καὶ οἱ δύο, συμπατριῶται, συγχριστιανοὶ, συνασκηταί, συναθληταὶ τοῦ λόγου, διηγηματογράφοι καὶ φίλοι. Ἀχώριστοι στὴν πίστιν, στὴν πέννα... Σπανίως ὁμως ἀνθρώποι καὶ συγγραφεῖς τόσο ὅμοιοι, ὑπῆρξαν κατὰ βάθος τόσο διαφορετικοὶ!... Ὁ Παπαδιαμάντης ἦτο ὀλωσδιόλου καλλιτεχνικῆ φύσις. Ἡ θρησκευτικὴ πίστις ἐνεργετοῦσε σ' αὐτὸν ὡς ζωντανὴ πηγὴ δημιουργικῆς ἐμπνεύσεως. Ὁ Μωραϊτίδης ἦ-

τανε μιὰ φύσις περισσότερο ἀσκητική. Ἡ θρησκευτικότης του, σοβαρώτερη καὶ αὐστηρότερη ἀπὸ τοῦ ἄλλου. Οὐδέποτε ὑπεκρίθη τίποτε. Ἡ χριστιανικὴ ταπεινωσὺνη δὲν ἦτανε λέξις ἄδεια γι' αὐτόν! Τὴν εἶχε ντυθῆ κατάσαρκα ἢ ψυχῇ του.. ».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Lessing.

Τὸ ὄνομα τοῦ Lessing, τοῦ ὁποίου τὴν διακοσμητηρίδα ἐώρτασεν ἐφέτος ἡ παγκόσμιος λογοτεχνία (1729—1929), ἐγένετο διάσημον οὐχὶ μόνον εἰς τὰς σελίδας τῆς φιλολογίας διὰ τοῦ κλασικοῦ του περὶ Λαοκόοντος ἔργου («Laocoon»), δι' οὗ ἀνεδείχθη ὁ μέγιστος τῶν κριτικῶν τῆς Εὐρώπης ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τῇ ποιήσει καὶ ὁ ἀριστος τῶν ἐρμηνευτῶν τῆς ἀριστοτελικῆς κριτικῆς μεθόδου, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ θεολογίᾳ διὰ τῆς πολυτρότου δημοσιεύσεως τῶν οὕτω ἔκτοτε ἐπικληθέντων «Wolfenbüttel Fragmente» («Ἀποσπάσματα τοῦ Wolfenbüttel»). Βιβλιοφύλαξ ὢν τῆς παρὰ τὸ Brunswick πολίχνης Wolfenbüttel ἀνεῦρεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς χειρόγραφον ἀγνωστοῦ συγγραφέως καὶ τῷ 1774 ἐξέδωκε διαφορὰ ἀποσπάσματα αὐτοῦ, μέγιστον προκαλέσαντα θόρυβον εἰς τοὺς τότε θεολογικοὺς καὶ ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους διὰ τὸ ὀρθολογιστικὸν αὐτῶν περιεχόμενον. Τῶν ἀποσπασμάτων τούτων τὰ μὲν δ' καὶ ε' ἐστρέφοντο κατὰ τῆς Παλ. Διαθήκης, εἰδικώτερον δ' ἐπέκρινον τὴν περὶ τῆς διαβάσεως τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀφήγησιν τὸ δὲ στ' ἐπραγματεύετο ὑπὸ δυσμενῆς ἐπ' ἴσης κριτικὸν πνεῦμα τὰς ἐν τῇ ἀφηγήσει τοῦ γεγονότος τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου διαφωνίας τῶν εὐαγγελιστῶν. Καὶ ἐν ὑποσημειώσεσι μὲν ὁ Lessing ἐφάνετο ἐπιχειρῶν ἀναίρεσιν τῆς ὀρθολογιστικῆς ταύτης κριτικῆς τῆς ἀγ. Γραφῆς, δικαιολογῶν δὲ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἀποσπασμάτων τούτων ὡς λόγον αὐτῆς προέβαλλε τὴν πρόκλησιν ἐλευθέρως ἐπὶ τῶν ἐν αὐτοῖς θιγομένων ζητημάτων ἐρεύνης. Ἄλλ' ὁ προκληθεὶς σάλος ὑπῆρξε τοσοῦτος, ὥστε αἱ ἐπακολουθήσασαι συζητήσεις ἐπικράναν ζωηρότατα τὰς τελευταίας του ἡμέρας, ἐφ' ὅσων μάλιστα ἤρξατο πιστευόμενον ὅτι τὸ χειρόγραφον ἦτο προῖον τῆς γραφίδος τοῦ γνωστοτάτου διστοῦ Reimarus. Ἐπὶ πλέον ὁ Lessing διὰ τῶν πασιγνωστῶν ἔργων του «Nathan ὁ σοφὸς» καὶ «Ἡ ἀνατροφή τοῦ ἀνθρωπίνου γένους» ἐπέδειξεν ἰδιάζον ὅλως ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ζήτημα τῆς θρησκείας, ἀπέβη δὲ γόνιμος πηγὴ διανοήσεως διὰ τὴν φιλοσοφίαν τῆς ἱστορίας μὲ κέντρον τὴν ἐμφάνισιν καὶ σημασίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐν τῇ ἐρεύνῃ τοῦ θρησκευτικοῦ ζητήματος διακρίναν ἀπ' ἀλλήλων τὸν λόγον καὶ τὸν ὀρθολογισμόν, τὸν μὲν πρῶτον ἐχαρακτήριζεν ὡς ὑποταγὴν εἰς τὰ γεγονότα ἐξ ὧν ἐξάγει τὴν πραγματικότητα, τὸν δὲ δεύτερον ὡς καταδυναστευσιν τῶν γεγονότων διότι εἶνε ἀνίκανος νὰ ἐπιτύχῃ ἀληθῆ ἱστορικὴν κριτικὴν ὡς ἀρνούμενος τὴν ἀξίαν καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ὑπαρξίν πολλῶν ἐκ τῶν βαθυτέρων καὶ ἐσωτέρων παρορμήσεων, ὡς παραγόντων τῆς ἱστορίας. Ἐντεῦθεν ἐνῶ, κατ' αὐτόν, ὁ δογματικὸς λόγος σέβεται ἀρχὰς χωρὶς νὰ τὰς ἐννοῇ, ὁ ὀρθολογικὸς ἀπορρίπτει πᾶν εἰς αὐτὸν ἀκατάληπτον. Ἡ ὑπ' αὐτοῦ εἰδικὴ σπουδὴ τῆς

ἱστορίας τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ ζωηρὰ του συμπάθεια πρὸς τὰς θρησκευτικὰς παρορμήσεις καὶ ὁ σεβασμὸς τῶν ἀλλοτρίων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἐγέννησαν ἐν αὐτῷ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον πρὸς τὸ φαινόμενον τῆς αἰρέσεως καὶ σφοδρὸν μῖσος κατὰ τῆς ἐλλείψεως θρησκευτικῆς ἀνοχῆς, εἰ καὶ τοῦτο δὲν ἐξεδήλωσε κατὰ τὸν βολταίρειον τροπον. Χαρακτηρίζον τὴν μὲν παλαιὰν θεολογίαν ὡς «ἀνοικτὸν πόλεμον πρὸς τὴν λογικὴν», τὴν δὲ νέαν ὡς «διαρκῶς ἀποπειρωμένην νὰ δωροδοκῆ τὴν λογικὴν», ἀπέκρουεν ἀμφοτέρας καὶ ἠσπάζετο τὸν λόγον ὡς «ἐνάρητον τῶν καταλήψεων τῆς ἀληθείας διὰ τῆς ἐκζητήσεως καὶ τῆς ἐρεύνης αὐτῆς», τὸ ὅλον δ' ἔργον του ἐχαρακτηρίσθη ὡς μνημεῖον τῆς στερρᾶς πεποιθήσεώς του ὅτι οὐχὶ κυρίως ἡ τελικὴ εὕρεσις καὶ ἡ κατοχὴ, τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ τὸ πάθος, ἡ εἰλικρίνεια καὶ ἡ ἀνοχὴ μεθ' ὧν ἐκζητεῖται αὐτή, ἀποτελεῖ τὸ εὐγενέστερον τῆς ἀνθρωπότητος κατ' ὄρθωμα.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνελθοῦσα εἰς δύο συνεδρίας κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἐξήτασε διοικητικὰς καὶ δικαστικὰς ὑποθέσεις.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην ἐπισκεψέθη τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπος.

— Ἀφίκοντο εἰς Ἀθήνας οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γυθείου Διονύσιος, Βελλᾶς καὶ Κονίτσης Ἰωάννης.

— Παρεπιδημεῖ ἐν Ἀθήναις ὁ Πανοσιολογιώτατος Μέγας Ἀρχιμανδρίτης κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης τέως Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ νῦν Προϊστάμενος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίας Σοφίας ἐν Λονδίνω. Θὰ παραμείνῃ δὲ ἐπὶ τινος ἐβδομάδας μεθ' ὃ θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Λονδίνον.

— Ἐπὶ τῇ εορτῇ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ εορτάζοντι ναῷ τοῦ ἐνταῦθα Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου τῇ χθὲς Παρασκευῇ (1 Νοεμβρίου), ἐν τέλει δὲ τῆς λειτουργίας ἀνεπέμφθη δέσεις πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Δαμιανοῦ.

— Διωρίσθη προσωρινὸς Σύμβουλος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μαρίτσης, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πατρῶν, ὁ Ἱερομόναχος Παρθένιος Τόμπρας, ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Γερασίμου Θεοδωρακοπούλου.

— Ἐπίσης διωρίσθη Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κομνηνείου, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λαρίσης, ὁ Ἀρχιμ. Συμεὼν Κανετάκης, ἀντὶ τοῦ ἀποχωρήσαντος Μύρωνος Πιτσουλᾶκη.

— Εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς «Δομβοῦς» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Δαμασκηνοῦ Κατσίνα διωρίσθη ὁ Νικηφόρος Ζαραγιάννης.

— Διὰ Διατάγματος τῇ 24 Σ)βρίου ε. ε. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 2α Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 363 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος

ἐν τῇ συνοικίᾳ Δραπετσῶνος καὶ Κρεμμυδαροῦς τῆς πόλεως Πειραιῶς ἀπετέλεσεν ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ὡσαύτως διὰ Διατάγματος τῆ 24 Σ)βρίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 2α Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 363 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ὁ ἐν τῷ συνοικισμῷ Χατζηκυριακοῦ Πειραιῶς ἱερός ναὸς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἀπετέλεσεν ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ἐπίσης διὰ Διατάγματος τῆ 17η Σ)βρίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 25η τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 335 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, τὸ χωρίον Τυφλοσέλιον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ἀπεσπᾶσθη τῆς Ἐνορίας Δέσης καὶ ἀπετέλεσεν ἰδίαν ἐνορίαν ἔχουσαν ὡς ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

— Διὰ Διατάγματος τῆ 2α Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 3η τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 162 φύλλῳ τῆς Ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς ἐξαμήνου σαματικοῦ περιορισμοῦ ἐντὸς τῆς ἰ. μονῆς τοῦ Ἁγ. Νικολάου ἢ Βαρῶν, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, μετ' ἰσοχρόνου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἰσοπραξίας τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὸν Ἱερομόναχον τῆς ἰ. μονῆς τῆς Θεοτόκου Γρηγόρ. Ἀλειφαντήν, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 791 ἐ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.

— Ὡσαύτως διὰ Διατάγματος ἐκδοθέντος τῆ 2α Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. καὶ τῆ 3η τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 162 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐχαρίσθη τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς τῆς ἐξαμήνου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἰσοπραξίας κλπ. τῆς ἐπιβληθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 ἐ. ἔ. ἀποφάσεως, τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κορινθίας, εἰς τοὺς ἱερεῖς Κωνστ. Πρέβελλον καὶ Κωνστ. Γιαννακόπουλον, κατοίκους Λεοντίου.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν μετὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ ἄλλων ἐπισήμων ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μεταβὰς εἰς Κόρινθον παρέστη κατὰ τὰ ἔγκαϊνα τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς ὑπὸ τῶν σεισμῶν καταστραφείσης πόλεως.

— Δυνάμει τῶν τελευταίων ἐκπαιδευτικῶν μεταρρυθμίσεων καταργηθέντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιγαμένης μετεβλήθη τοῦτο εἰς ἐξατάξιον Δημοτικὸν Σχολεῖον. Συνεπεί τῆς μεταβολῆς ταύτης ἀπεχώρησεν ὁ τέως Διευθυντὴς τοῦ Ὀρφανοτροφείου Ἀρχιμ. Ἀνάκιος Λαυριώτης, ἀνετέθη δὲ πρὸς τὸ παρὸν ἡ Διεύθυνσις εἰς τὸν κ. Ἰωάννην Ράμφον, ἀπόφοιτον τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς μετὰ Διδασκαλικοῦ καὶ Θεολογικοῦ πτυχίου καὶ Πτυχιούχον τῆς Θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διὰ τὸ ἀρξάμενον σχολικὸν ἔτος προσελήφθησαν περὶ τοὺς 50 νέοι τῶφοιμοὶ τοῦ Ὀρφανοτροφείου.

— Καθ' ὅς ἔχομεν πληροφορίας ἡ ἀπὸ τινος χρόνου ἐγκαθιδρυθεῖσα ἐν Ἑλλάδι αἴρεσις τῶν Σαββατιστῶν-Ἀδβεντιστῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἤρξατο διορ-

γανουμένη πρὸς ἀνάπτυξιν προπαγάνδας. Πρὸς τοῦτο ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ἐξ Ἀμερικῆς ὁ Γενικός Γραμματεὺς τῆς αἰρέσεως Χινεργκάρδτ, ὅστις προήδρευσε συνελύσεως τῶν ὁπαδῶν τῆς αἰρέσεως τῆ 20 ἡ-ξαντος ἐν Ἀθήναις, εἰς ἣν παρέστη καὶ ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀντιπρόσωπος Χένεκεν. Ὁ Χινεργκάρδτ ἀνέπτυξεν εἰς τοὺς συνελθόντας τὸν σκοπὸν τῆς αἰρέσεως καὶ συνέστησεν ὅπως ἕκαστον μέλος προσηλυτίσῃ τοὐλάχιστον δύο ἄτομα εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς αἰρέσεως, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του δὲ εἰς Ἀμερικὴν μετέβῃ εἰς Πειραιᾶ ὅπως καὶ ἐκεῖ ἰδρύσῃ κέντρον τῆς αἰρέσεως. Τὸ μεγαλύτερον κέντρον τῆς αἰρέσεως εὐρηται ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἐν Ἀθήναις τὸ κέντρον τὸν εὐρηται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων 73.

— Πρὸ τοῦ φράγματος Μαραθῶνος καὶ εἰς τὴν παλαιὰν κοίτην τοῦ Χαράδρου εἰς τὸ τέρμα τῶν σωλῆνων ὅπου θὰ λειτουργήσουν ἀνάλογοι κρουνοὶ ἀντὶ ἄλλου φυλακείου ἢ οἰκίσκου θὰ κατασκευασθῇ μαρμάρινος ναῖσκος κατὰ πλήρη ἀπομίμησιν τοῦ θησαυροῦ τῶν Ἀθηναίων εἰς τοὺς Δελφούς. Ἡ μελέτη τοῦ ἔργου τούτου καὶ ἡ ἀναπαράστασις τοῦ ἀρχαίου ναοῦ ἀνετέθη εἰς τὸν ἀρχιτέκνονα κ. Μ. Λυκούδην, ὁ ὁποῖος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀμερικανῶν μηχανικῶν τῆς ἐταιρείας συνέταξε τὰ σχέδια. Τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ ἐγένοντο ἤδη καὶ συντόμως θ' ἀρχίσῃ ἡ ἀνέγερσις του.

— Ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου διὰ πρώτην φορὰν ἐτελέσθη ἐν Μυτιλήνῃ ἐν μεγάλῃ πλήθει συρροῇ ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπ. Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ἡ φερόνυμος λειτουργία, ἣν παρεκολύθησαν καὶ πάντες οἱ ἐπίσημοι τῆς πόλεως, οἵτινες μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀνελθόντες εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν ὑπέβαλον τὰς συγχαρητηρίους αὐτῶν εὐχὰς εἰς τὸν ἄγοντα τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ποιμενάρχην.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Χορηγηθείσης κυβερνητικῆς ἀδείας πρὸς σύστασιν καὶ τῆς ἀνωτάτης τάξεως τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς συμπληροῦται κατὰ τὸ ἀρξάμενον σχολικὸν ἔτος ὁ ἀπ' αὐτῆς τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς ἐπικρατήσας ἑπταετής κύκλος σπουδῶν.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐν Ἑλβετίᾳ ἀπὸ τινος συζητεῖται ὁ χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ κράτους, ὑποστηριζόμενος ἰδίᾳ ἐν Βασιλείᾳ ὑπὸ τῶν σοσιαλδημοκρατῶν δι' ἐντόνου προπαγάνδας. Τῷ 1908 οἱ κάτοικοι τῆς Γενεύης εἶχον ἐκφρασθῆ κατὰ τοῦ χωρισμοῦ διὰ ψήφων 7.653 κατὰ 6.825.

— Τὸ «Annuario Pontificio» τοῦ 1929 περιέχει στατιστικὴν, καθ' ἣν ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἀριθμεῖ 14 πατριαρχεία, 245 ἀρχιεπισκοπὰς, 908 ἐπισκοπὰς, 331 βικαριᾶτα καὶ ἀποστολικὰς ἐπαρχίας. Ἐπὶ τούτοις ἔχει καὶ 600 τιτουλαρίους ἐπισκόπους, ἄνευ ἐπαρχιῶν. Τὸ Βατικανὸν ἔχει 50 διπλωματικούς ἀντιπροσώπους, παρ' αὐτῷ δ' ἀριθμοῦνται πρέσβεις 29.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δανιὴλ Δεναξᾶ Ἀρχιμανδρίτου, Τὸ καλλιφυλλὸν καὶ καρποφόρον δένδρον τῆς Καλλίστης, ἐν Θήρᾳ 1929. — Ἐν τῷ φυλλαδίῳ τούτῳ περιέχεται σύντομος μελέτη περὶ

τῆς ἰδρύσεως καὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἐν Θῆβᾳ πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ.

II. I. Μπρατσιώτου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Βραχυτάτη Εἰσαγωγή εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν Ο'. (Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Μ. Ἑλλην. Ἐγκυκλοπαιδείας) Ἀθήναι 1929. Ἐν τῇ συνοπτικῇ ἀλλὰ περιεκτικωτάτῃ ταύτῃ εἰ-

σαγωγῇ ἐξετάζονται τὰ ἐξῆς ζητήματα: Γένεσις τῆς μεταφράσεως τῶν Ο'. Γλώσσα τῆς μεταφράσεως. Ἡ μετάφρασις τῶν Ο', ὡς μετάφρασις. Ἐξάπλωσις τῶν Ο'. Ἐπίδρασις τῆς μεταφράσεως τῶν Ο'. Παραλλαγὰι τῆς Βίβλου τῶν Ο'. ἀπὸ τῆς ἐβραϊκῆς. Ἱστορία τοῦ κειμένου τῶν Ο'. χειρόγραφα καὶ ἐντυποι ἐκδόσεις τῶν Ο'. Σπουδαιότης τῆς μεταφράσεως τῶν Ο'. καὶ ἔρευναι περὶ αὐτῆν.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμ)λιον τῆς I. Μονῆς Ὁσίου Σεραφεῖμ ἢ Δομβοῦς προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς τακτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦ ἐνοικιάσεως οἱ ἄγροί ἐν τῇ περιφ. Λυκερίου Χωστίων τῆς ἐν τῇ Κοινότητι Κουκούρων Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Σεραφεῖμ ἢ Δομβοῦς συμφώνως με τοὺς δρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 357 συγγραφῆς δρων ὑποχρεώσεως ἢς ἀντίγραφα ἔχουσι κατατεθῆ ἐν συμβολαιογραφείῳ Γεωργίου Παπᾶ ἐν Δομβραίνῃ καὶ ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς Ἡ ἐνοικίασις γενήσεται ἐν Δομβραίνῃ 3 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρα κυριακῆ ἐν τῷ συνῆθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Γεωρ. Παπᾶ καὶ τοῦ ἀντ' τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ἀρξομένη τῇ 10ῃ π. μ' ὥρα καὶ λήξουσα τὴν 12ην μεσημβρίας. Πρῶτη προσφορά ὀρίζεται ποσὸν δραχ. 600.

—Ἐπίσης ἐκτίθενται εἰς τακτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦ ἐνοικιάσεως οἱ ἄγροί καὶ ἀμπελοὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ Χωστίων τῆς ἐν τῇ Κοινότητι Κουκούρων Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Σεραφεῖμ ἢ Δομβοῦς συμφώνως με τοὺς δρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 358 συγγραφῆς δρων ὑποχρεώσεως ἢς ἀντίγραφα ἔχουσι κατατεθῆ ἐν συμβολαιογραφείῳ Γεωργίου Παπᾶ ἐν Δομβραίνῃ καὶ ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς. Ἡ ἐνοικίασις γενήσεται ἐν Δομβραίνῃ 3 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρα Κυριακῆ ἐν τῷ συνῆθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Γεωρ. Παπᾶ καὶ τοῦ ἀντ' τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ἀρξομένη τῇ 10ῃ π. μ. ὥρα λήξουσα τὴν 12ην τῆς μεσημβρίας Πρῶτη προσφορά ὀρίζεται ποσὸν δραχ. 1,000. Οἱ συναγωνισθησόμενοι ὀφείλουσι νὰ καταθέτωσιν λόγῳ ἐγγυοδοσίας εἰς τὸν ἐνεργούντα τὴν δημοπρασίαν συμβολαιογράφον τὸ 1) τοῦ τῆς προσφοράς ὡς καὶ διπλασίαν κτηματικὴν ἐγγυοδοσίαν, ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτοι ὡς ἀπαράδεκτος εἶναι πᾶσα δι' ἀναφορὰς προσφορά ἄνευ ἐγγυοδοσίας. Οἱ ὀφειλῆται τῆς Μονῆς ἢ διὰ δικίου αὐτῆς προερχόμενοι ἐξ οἰασθῆποτε αἰτίας δὲν γίνονται δεκτοὶ εἰς τὸν διαγωνισμόν.

Τὸ Ἡγουμ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Κανάλλων προκηρύττει ὅτι θέλει ἐκθέσει εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν δεκαετοῦ ἐνοικιάσεως τὸν ἐν Σκοτινῇ Ἐλαιῶνα τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία θέλει γίνῃ ἐν Κατερίνῃ εἰς δύο συνεχεῖς Κυριακὰς τῆν 10ην καὶ 17ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. 1929 καὶ ὥραν 10ην—12ην π. μ. ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Κατερίνης κ. Βασιλείου Λιάκου συμφώνως τῶν δρων τῆς ἀρχικῆς ἡμῶν διακηρύξεως.

Τὸ Ἡγουμ)νοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλὴμ διακηρύττει ὅτι τὴν 27ην μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π. μ. ἐν Αὐλειᾷ καὶ ἐν τῷ συνῆθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Χαιρωνείας Ἀ. Δαλαμάγκα καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν μονοετοῦ ἐνοικιάσεως οἱ ἐν Χαιρωνείᾳ ἐξ 199 στρεμ. 334 μέτρων ἄγροί τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμ)νοσυμβούλιον τῆς I Μονῆς Σταμάδων δηλοποιεῖ ὅτι τὴν 27. 8βρίου 3 καὶ 10 Νβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12. π. μ. ἐν Καλαμπάκᾳ καὶ εἰς τὸν συνῆθει τῶν δημοπρασιῶν τόπον ἐνεργηθῆσεται πλειοδοτικὴ δημοπρασία περὶ πενταετοῦ ἐνοικιάσεως 1) τοῦ ἐν Καστανέᾳ χορτολειβαδίου 2) τῶν ἐν Καστανέᾳ ἀγρῶν 3) τῆς ἐν Λυμποχόβῳ παλαιαμπελοῦ 4) τοῦ ἐν Βανακουλλίῳ ὕδρομύλου καὶ τοῦ περὶ τῆς Μονῆς Λυμποχόβου ἀγροῦ 6) τοῦ ἐν θέσει Μπροκομάνης τῆς Καστανέας ἀγροῦ 7) τοῦ ὕδρομύλου Λυμποχόβου καὶ 8) τῶν ἀγρῶν ταξιαρχῶν. ὑπὸ τοὺς δρους καὶ

ὑποχρεώσεις τῆς ταυταρίθμου διακηρύξεως κατατεθειμένης ἐν τῷ ἐν Καλαμπάκᾳ συμβολαιογραφείῳ τοῦ κ. Ἀντ. Σταθάκη, ὅν οἱ βουλάμενοι νὰ διαγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Τὸ Ἡγουμ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Κανάλλων προκηρύττει ὅτι θέλει ἐκθέσει ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦ ἐνοικιάσεως τὸν βάλλον τῆς Μονῆς συμφώνως τῶν δρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 ἀρχικῆς ἡμῶν διακηρύξεως. Ἡ ἐπαναληπτικὴ δημοπρασία θέλει γίνῃ ἐν Κατερίνῃ εἰς δύο συνεχεῖς κυριακὰς τὴν 10ην καὶ 17ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. 1929 καὶ ὥραν 10ην—12ην π. μ. ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Κατερίνης κ. Βασιλείου Λιάκου.

Τὸ Ἡγουμ)νοσυμβούλιον τῆς ἐν Αἰγίνῃ Ἱερᾶς Μονῆς ἢ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου διακηρύττει ὅτι τὴν Κυριακὴν 27ην τρέχ. μηνὸς ἐκθέσει εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν παραχθῆσομένην ποσότητα ἐλαιοκάρπου τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας, ὑπὸ τοὺς δρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ταυταρίθμου διακηρύξεως τῆς οἰοίας οἱ δροι εὐρίσκονται καταθεμιμένοι παρ' ἡμῖν, ἔνθα οἱ βουλάμενοι νὰ πλειοδοτήσωσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Τὸ Ἡγουμ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κρεμαστῆς διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦ ἐκμισθώσεως γεννησομένην ἐν Πύργῳ καὶ ἔξωθεν τοῦ κωφονείου «τὸ Πανελλήνιον» τόπον συνῆθει τὸν δημοπρασιῶν τὴν 3ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἢ ἐν ἀναβολῇ τὴν 10ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἰωάννου Κωνταντοπούλου ἢ ἐν κωλύματι αὐτοῦ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς Μονῆς, καὶ κατὰ τοὺς δρους καὶ συμφωνίας τῆς ἀρχικῆς διακηρύξεως ἢς δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν πᾶς ὁ βουλόμενος καταθεθῆσένους εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν δημοπρασίαν τοῦ ἄνω Συμβολαιογράφου, τὰ κάτωθι ἀκίνητα κτήματα. α) Μίαν σταφιδάμπελον ἐκ τριῶν (3) στρεμμάτων μετὰ τοῦ συνεχόμενου ξηρικοῦ ἀγροῦ ἐκ στρεμμάτων τεσσάρων (4) καὶ μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐλαιοδένδρων. 2) ἓνα οἰκίσκον ἐντὸς τῆς Κοινότητος Τζόγια μετὰ τῆς συνεχόμενης περιοχῆς του, καὶ μίαν ἀμπελον ἐξ ἐνός (1) στρέμματος ὡς ἔγγιστα κείμενα εἰς τὴν θέσιν «Δρασιναῖα» δριον τῆς κοινότητος Τζόγια τέως δήμου Λετρίνων. Πάντων δὲ τῶν κτημάτων τούτων ἐκμισθουμένων μετὰ τὰ γνωστά αὐτῶν δρια ὡς πρῶτη προσφορά ἐτησίου μισθώματος ὀρίζονται δραχμαὶ τρεῖς χιλιάδες ὀκτακόσσια [3,800].

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τίμημα ἐτησίαις συνδρομῆς

Ἑσπ. Δρχ. 60. Ἑξωτ. Φρ. 60. Ἀμερικῆς Δολ. 3
Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἱερῶν Ναῶν Πρωτευουσῶν
Ἑπαρχιῶν Δρ. 100 Ναῶν χωριῶν Δρ. 60 Ἱερῶν
ἔσωτερικῶν Δρ. 30. Ἐμβάσματα καὶ ἀποστολαὶ
Διαχειρίσιν Περιοδικῆ «Ἐκκλησίας».

Μίμηρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικος» Ὀδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι